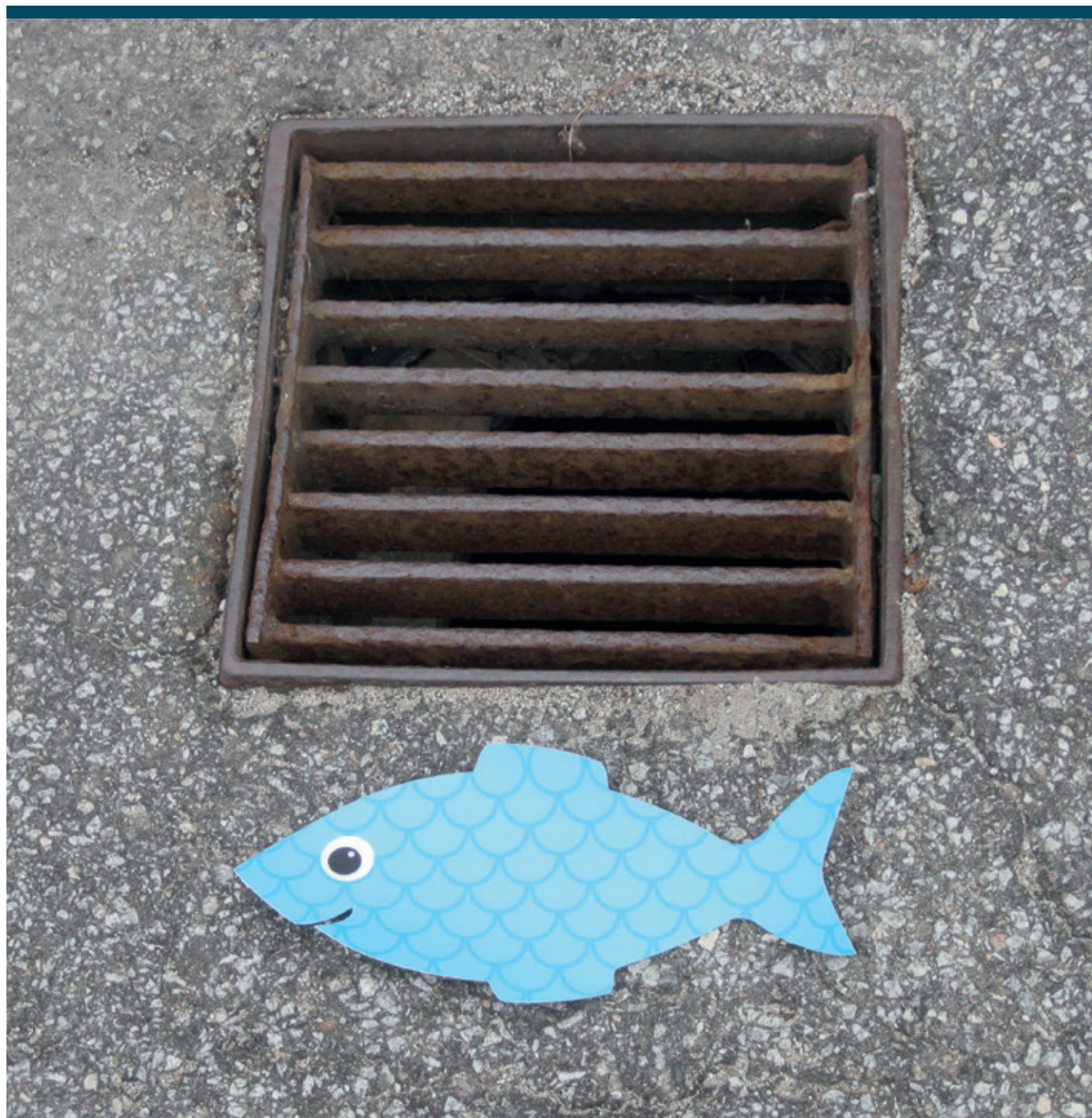

miljø AVISEN

NR. 2 | JUNI 2013

**Blå Fisk beskytter
vandmiljøet** SIDE 3

**Miljøtilsyn i 2012 og
tilsynsplan for 2013** SIDE 10

Ny erhvervsstrategi på vej

Udkast til Erhvervsstrategi 2013-2017 for Albertslund Kommune er i høring frem til den 26. juli.

Af Katrine Buhl Møller, chefkonsulent

Erhvervsudviklingen skal være drivkraften for byomdannelse og vækst, og en god erhvervsudvikling i Albertslund understøttes igennem service, drift og udviklingsprojekter.

Udvalg for erhvervsudvikling

Gennem det sidste år har et særligt politisk udvalg for Erhvervsudvikling arbejdet intenst med mange facetter af erhvervsudvikling i Albertslund Kommune. Borgmester Steen Christiansen (A) er formand for udvalget. De øvrige medlemmer er formand for Arbejdsmarkedsudvalget, Anette Petersen (F), formand for Miljø- og Planudvalget, Leif Pedersen (F), Pia Brandt Halling (C) og Brian Palmund (V). Udover det politiske niveau har erhvervsforeninger og virksomheder været inviteret til at komme med input til udvalgsarbejdet.

Oprustning af erhvervsservice

Albertslund Kommune vil tilbyde virksomhederne en smidig, fleksibel og enstrenget erhvervsservice med direkte vej til den rette kontaktperson og rådgivning. Erhvervsservicen skal oprustes, så den understøtter udviklingen i eksisterende virksomheder og tiltrækker nye virksomheder til kommunen.

Samtidig skal der bygges videre på den stærke profil inden for grøn erhvervsservice, hvor Albertslund går foran i at understøtte grøn

omstilling i virksomhederne. Målet er at skabe attraktive erhvervsområder og arbejde for et bredt og alsidigt arbejdsmarked, og det skal ske i samarbejde med vores regionale partnere og virksomhederne.

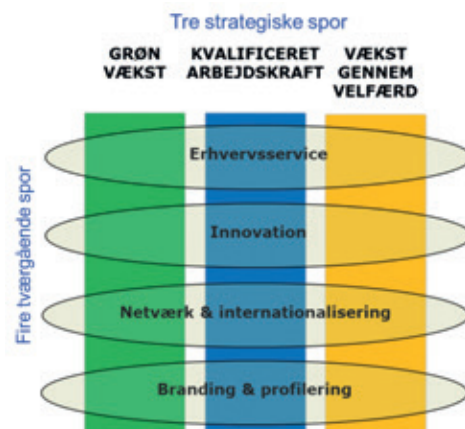
Ekspérimentarium for virksomheder

I Albertslund bruges byens ressourcer aktivt til at skabe vækst og udvikling, og byen stilles til rådighed som et ekspérimentarium for de virksomheder og aktive borgere, som ønsker at være med til at skabe nye løsninger i fremtidens by.

Albertslund Kommune ønsker at invitere virksomhederne ind i forpligtende samarbejder og sammen udvikle nye innovative løsninger. Løsninger der kan modnes og afsættes på et marked, eller som på andre måder bidrager til den samlede vækst og fødekæde.

Erhvervsstrategi

Strategien er baseret på tre vækstspor, hvor kommunen kan drive en udvikling frem, samt tværgående spor, hvor kommunen kan understøtte vilkårene for eksisterende og nye virksomheder. De tre strategiske spor er de faglige områder, hvor vi vil opruste vores satsninger i forhold til at skabe vækst og nye arbejdspladser. De fire tværgående spor er der, hvor vi vil styrke vores rolle som erhvervsaktør og samarbejdspartner for virksomhederne.

Udkast til Erhvervsstrategi 2013-2017 for Albertslund kommune er tilgængelig på kommunens hjemmeside www.albertslund.dk/erhvervsstrategi eller kan rekvireres i en trykt version ved henvendelse til erhverv@albertslund.dk

Giv dit besyv med

Udkast til Erhvervsstrategi 2013-2017 for Albertslund kommune sendes i høring i 8 uger, fra den 31. maj 2013 til den 26. juli 2013. Erhvervslivet inviteres til dialog om indholdet og interesselikendegivelse om konkrete initiativer.

Bemærkninger, interesselikendegivelser og ændringsforslag skal være modtaget senest den 26. juli 2013, og kan afgives på www.albertslund.dk/erhvervsstrategi eller sendes til Albertslund Kommune, Erhvervs- og Udviklingscenteret, Rådhuset, 2620 Albertslund eller e-mail: erhverv@albertslund.dk

SIDE 2	Ny erhvervsstrategi på vej
SIDE 3	Blå Fisk beskytter vandmiljøet
SIDE 3	TV-inspektion i Hersted Industripark
SIDE 4	Afledning af vand ved byggeri og gravearbejde kræver tilladelse
SIDE 5	Spildevandsrensning og problematiske stoffer
SIDE 6	Kan det betale sig at udnytte overskudsvarme fra produktion til opvarmning?

SIDE 8	Det kan betale sig at genanvende!
SIDE 8	Grønne offentlige indkøb
SIDE 9	Nyt lys over Albertslund
SIDE 10	Miljøtilsyn
SIDE 11	Ny tilsynsbekendtgørelse på vej
SIDE 12	Skal I bygge om?

Blå Fisk beskytter vandmiljøet

En Blå Fisk på asfalten ved regnvandsriste skal hjælpe virksomhederne og boligområderne med at passe på vandmiljøet.

Af Anne Adamsen, civilingeniør, ph.d.

Miljøtilsyn på virksomheder og i boligområder har vist, at der er mange, som afleder spildevand til vores regnvandssystem. At der afledes spildevand til regnvandssystemet er oftest ikke af ond vilje, men simpelthen fordi der er rigtig mange, som ikke ved, at der er to forskellige kloaksystemer i Albertslund.

Derfor vil vi i 2013 og 2014 hjælpe boligområder og virksomheder med at huske på, hvor spildevand og regnvand skal hen ved at påsætte Blå Fisk ved siden af strategisk udvalgte regnvandsriste.

Hvad er Blå Fisk?

Den Blå Fisk symboliserer naturen. Den Blå Fisk skal gøre virksomheder og boligområder opmærksomme på, at de skal tage hensyn til, hvad der kommer i denne kloak, fordi vandet herfra løber direkte ud i havet... og der er jo ikke nogen der har lyst til at bade i kemikalier.

To separate kloaksystemer

I Albertslund har vi et separatkloakeret kloak-

system, som sørger for at adskille spildevand og regnvand. Spildevandet ledes til Spildevandscenter Avedøre, hvor det renses i et biologisk resningsanlæg, inden det ledes ud i Køge Bugt.

” Den Blå Fisk skal hjælpe os alle med at huske på, at der ikke må komme kemikalier i regnvandssystemet, fordi vandet herfra løber direkte ud i havet – og der er jo ikke nogen der har lyst til at bade i kemikalier.

Regnvandet fra tage, veje og stier m.m. ledes til regnvandssystemet ved at løbe ned i regnvandsriste langs veje og på parkeringsarealer. Vandet i regnvandssystemet renses kun sparsomt via strategisk placerede sandfang og olieudskillere, før det løber gennem Albertslund Kommunes rekreative områder, kanaler, vandløb, søer og åer for til sidst at ende ud i Køge Bugt.

Kemikalier i regnvandssystemet

Da regnvandet ikke bliver renses, før det ledes

Påsætning af Blå Fisk ved regnvandsrist.

ud i vores badevand, er det meget vigtigt, at der ikke hældes olie, vaskevand fra bilvask eller andre kemikalier i regnvandssystemet. Men også uhensigtsmæssig udendørs opbevaring af bl.a. motordele, skrot og kemikalier kan føre til forurening af regnvandssystemet. Det er bl.a. derfor, at vi ved miljøtilsynene altid gennemgår virksomhedernes udendørs oplag.

Hvornår får I en Blå Fisk?

Vi starter Blå Fisk kampagnen i boligområderne hen over sommeren 2013. Kampagnen følges op hos virksomhederne i sommeren 2014.

TV-inspektion

Inspektion af regn- og spildevandsledninger i Hersted Industripark på de ejendomme, der har overdraget deres stikledninger til Albertslund Forsyning.

Af Anne Adamsen, civilingeniør, ph.d.

Virksomhederne i Albertslund Kommune fik i 2002 tilbud om at overdrage deres stikledninger

til Albertslund Forsyning. Overdragelsen

betød, at det nu var Albertslund Forsynings ansvar at vedligeholde stikledningerne inde på virksomhedernes matrikel frem til sidste brønd inden bygningen. HOFOR overtog i 2012 Albertslund Forsyning og dermed også stikledningerne.

Systematisk TV-inspektion

HOFOR startede i april 2013 systematisk tv-in-

spektion af både regn- og spildevandsledninger på ejendommene, som har overdraget deres stikledninger.

På baggrund af tv-inspektionen vil HOFOR udarbejde renoveringsplaner, hvorefter ledninger renoveres i det omfang, det er nødvendigt. HOFOR forventer at afslutte renoveringsarbejdet ved udgangen af 2013.

Hvem ejer stikledningerne på din virksomhed?

Er din virksomhed interesseret i at overdrage stikledningerne på jeres matrikel til HOFOR, skal du kontakte Atef Sadr, Projekt og Ressourcer, på tlf. 2795 4645 eller mail atsa@hofor.dk

Afledning af vand ved byggeri og gravearbejde kræver tilladelse

Har du brug for midlertidigt at aflede vand ved fx byggeri, gravearbejde eller ved opsætning af skurvogne, skal du søge om at blive tilsluttet den offentlige kloak.

Af Anne Adamsen, civilingeniør, ph.d.

Det er ikke kun afledning af spildevand fra virksomheden, der kræver en spildevandstilladelse. Er du i gang med at bygge eller grave og har brug for midlertidigt at aflede vand fra byggegruben, skal du søge om at blive tilsluttet den offentlige kloak og have en tilladelse fra kommunen, inden arbejdet påbegyndes.

Hvornår skal der søges om tilladelse?

Bygherrer, rådgivere eller entreprenører skal søge om tilladelse til afledning af vand, hvis de udfører arbejde, der involverer afledning af vand til offentlig kloak, fx:

- Skurvogne/byer, der bliver tilsluttet enten ved stik, hovedkloakken eller en vejbrønd
- Byggegruber, hvor der oppumpes og afledes overfladevand og/eller grundvand, fx når der udgraves til kælder
- Grundvandssænkning, dvs bortledning af grundvand for at sænke grundvandsspejlet mens byggeriet står på
- Afværgeforanstaltninger, fx når der pumpes ved en forurening for at hindre forureningen i at sprede sig.

Få tilladelse til afledning hos kommunen

Allerede i forbindelse med planlægningen af bygge- eller gravearbejdet skal det vurderes, om der er brug for at aflede vand.

Hvis der skal afledes vand, skal kommunen, minimum 4 uger inden arbejdet påbegyndes,

have modtaget en ansøgning om tilslutning til offentlig kloak. Ansøgningen skal indeholde følgende oplysninger om bl.a.:

- Adresse og matrikelnr. på bygge-anlægsprojekt
- Ansøgers navn, adresse, e-mail og kontaktperson
- Ejerforhold, kontaktoplysninger på bygherre og grundejer
- Kort beskrivelse af projektet
- Start- og slutdatoer for afledningen
- Er der tale om regnvand, sekundært grundvand eller primært grundvand?
- Hvad er den forventede totale vandmængde i afledningsperioden, hvad er det maksimale flow (l/s), og hvad er pumpekapaciteten?
- Er der foretaget geotekniske/hydrogeologiske undersøgelser? Hvis ja, vedlæg undersøgelsen
- Er der foretaget forureningsundersøgelser af jord og/eller grundvand? Hvis ja, vedlæg undersøgelsen
- Er der planlagt renseforanstaltninger? (sedimentation, olieudskiller eller andet)
- Hvor skal vandet tilsluttes det eksisterende kloaksystem? Vedlæg kloaktegning
- Er HOFOR blevet kontaktet om anvisning af tilslutningsbrønd i offentlig kloak og opsætning af afregningsmåler? Hvis nej, kontakt Jan

Bryde Perk Nielsen, HOFOR på jnie@hofor.dk eller tlf. 2795 4139

- Angiv kontaktperson til betaling af vandafledningsbidrag.

Læs mere om afledning af vand fra byggeri og gravearbejde på kommunens hjemmeside www.albertslund.dk

Opsætning af afregningsmåler

Når kommunen har givet tilladelse til afledning, skal Jan Bryde Perk Nielsen fra HOFOR kontaktes på jnie@hofor.dk eller tlf. 2795 4139, så I kan få udleveret en afregningsmåler. Tilladelsen skal altid ligge på byggepladsen og skal kunne fremvises, når HOFOR kommer på tilsyn. HOFOR fører løbende tilsyn med byggepladser m.m. for at sikre, at der ikke sker afledning uden tilladelse.

Hvorfor skal der betales for afledning af vand?

Afløbssystemet er brugerfinansieret, dvs. man betaler for den mængde vand, man får transporteret. Prisen er uafhængig af vandtype og forureningsgrad. HOFOR har overtaget alle kommunens kloakker, og det er derfor HOFOR, der kontrollerer den afledte vandmængde ved en midlertidig afledning.

Spildevandsrensning og problematiske stoffer

Spildevand fra husholdninger og virksomheder ledes til renseanlæg, hvor skadelige stoffer renses fra spildevandet, så det kan ledes ud i recipienten. Det er dog ikke ligegyldigt, hvad spildevandet indeholder. Nogle stoffer nedbrydes ikke ved rensningen, men kan fx ende i spildevandsslammet eller blive udledt til recipienten med det rensede spildevand.

Af Ole Lützen,
Miljøvissamarbejdet

På renseanlægget bliver spildevandet renses for organisk stof, kvælstofforbindelser og fosfor. Det slam, der under rensprocessen, bliver fjernet fra spildevandet, bliver udrådnet i en rådnetank, og - i det storkøbenhavnske område - forbrændt efter en tørringsproces.

Anvendelse af spildevandsslam

Spildevandsslam kan, istedet for at blive brændt, anvendes til jordbrugsformål, hvis det er behandlet. Der stilles i slambekendtgørelsen krav til anvendelsen, både af hygiejniske grunde og af hensyn til spredningen af tungmetaller og problemstoffer til miljøet. For at anvende slammet til jordbrugsformål skal indholdet af tungmetaller og en række organiske stoffer overholde fastsatte grænseværdier. Spildevandsslam fra områder med udbredt industri vil oftest ikke kunne anvendes til jordbrugsformål på grund af indhold af tungmetaller mv.

Problemstoffer

Ikke alle stoffer renses fra spildevandet i renseanlæggene. Nogle såkaldte problemstoffer, tungmetaller og organiske stoffer, der kan skade miljøet, kan slippe gennem renseanlæggene i større eller mindre grad. Det meste af det organiske stof i spildevandet nedbrydes i renseanlægget, men svært nedbrydelige forbindelser vil kun blive nedbrudt i mindre omfang, og ender i slammet eller i det spildevand, der udledes til recipienten. En række af disse stoffer er svært

nedbrydelige, bioakkumulerbare, kræftfremkaldende eller hormonforstyrrende.

Hvis slammet forbrændes, vil de organiske forbindelser blive brændt, men tungmetallerne vil blive i asken og i røggasrensingsprodukterne fra slamforbrændingen, og deponering af asken og røggasrensningens produkter er derfor problematisk, da tungmetallerne kan spredes i miljøet efter deponeringen.

Fokusstoffer

– skal begrænses ved kilden

De problemstoffer, der slipper igennem renseanlægget enten i slammet eller i det rensede spildevand, kan skade miljøet og sundheden.

Lynettefællesskabet, der ejes af otte kommuner i københavnsområdet, og driver Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen, har, på grund af målinger af indholdet af en række miljøskadelige stoffer i spildevand og slam fra de to renseanlæg, udpeget en række stoffer, der skal være særlig opmærksomhed på på grund af deres skadelighed. Lynettefællesskabet er af den opfattelse, at tilledningen af disse stoffer, fokusstoffer, til renseanlæggene skal begrænses ved kilden, og har derfor anbefalet oplandskommunerne at inddrage de udpegede stoffer i tilslutningstilladelse til de relevante brancher.

Listen over fokusstofferne indeholder en række tungmetaller, fx kviksølv, nikkel, barium, bly, kobber og zink, samt nogle skadelige organiske forbindelser. Fokusstofferne omfatter også en

Foto: Spildevandscenter Avedøre

række lægemidler, der er fundet i væsentlige koncentrationer på renseanlæggene.

Det er Lynettefællesskabets opfattelse, at tilledningen til renseanlæggene skal begrænses ved, at de virksomheder, der udleder stofferne, anvender den bedste tilgængelige teknologi, så stofferne eventuelt helt kan undværes i produktionen.

Kildesporing

Lynettefællesskabet opfordrer kommunerne til at udføre kildesporing af de miljøskadelige stoffer i oplandet for herved at identificere og kortlægge kilderne til fokusstofferne.

De udpegede fokusstoffer kan for norges vedkommende være specifikke for renseanlæg Lynetten og Damhusåen, men problemstoffer i spildevandet udgør de samme problemer for alle renseanlæg. Virksomheder bør derfor være opmærksomme på, om der udledes skadelige stoffer sammen med spildevandet.

Antibiotikaresistente mikroorganismer

Det er ikke kun kemiske stoffer, der kan ud-

Fortsættes side 6 ►

gøre en risiko for sundheden og miljøet, når de udledes med spildevandet. Også antibiotikaresistente mikroorganismer kan udgøre en risiko.

Hospitaler og patienter, der behandles med antibiotika, kan være kilder til udledning af

spildevand med antibiotikaresistente mikroorganismer. Der er ved undersøgelser af spildevand tilledt og fraledt Renseanlæg Lynetten fundet antibiotikaresistente mikroorganismer. Samme antibiotikaresistente mikroorganismer er fundet i større koncentrationer i spildevandet fra Rigshospitalet. De resistente mikroorganismer

kan stamme fra hospitalerne, men kan også komme fra spildevandet fra husholdningerne, fra inficerede hjemmegående patienter, eller de kan være dannet i kloaksystemerne. Selvom renseseffektiviteten i Lynetten er på omkring 95 procent, slipper der stadig resistente bakterier ud i recipienten.

Kan det betale sig at udnytte overskudsvarme fra produktion til opvarmning?

Mange virksomheder har overskudsvarme fra produktionen, som i mange tilfælde bortkøles. Det koster elektricitet til pumper og køleblæsere, og overskudsvarmen forsvinder op i den blå luft. Men kan det betale sig at anvende overskudsvarmen til opvarmning i egen eller andres virksomheder eller boliger?

Af Ole Lützen,
Miljøavissamarbejdet

Virksomheder, der indkøber energi, fx naturgas og elektricitet skal betale energiafgifter. Når energien anvendes i produktionen, er der en delvis godtgørelse af afgifterne. Også den del af afgiften, der betales for den energi, der anvendes til at drive køleanlæg til bortskaffelse af overskudsvarmen, bliver godtgjort. Derfor godtgøres en meget stor del af energiafgifterne på den energi, virksomhederne anvender i procesanlæg. Men hvis overskudsvarmen anvendes i stedet for at blive bortkølet, skal der betales andre afgifter – så er det økonomisk interessant at udnytte varmen?

Afgift på rumopvarmning

Der er afgift på rumopvarmning. Hvis overskudsvarme fra processerne anvendes til rumopvarmning, skal virksomhederne betale afgift på overskudsvarmen, når varmen ved særlige installationer genvindes.

Afgift ved salg af overskudsvarme

Hvis overskudsvarmen afsættes til fjernvarmeanlæg, skal der betales en afgift på 38 procent af det samlede vederlag ved virksomhedens salg af overskudsvarmen til fjernvarmeværket. Denne afgift afregnes ved, at beløbet modregnes i den godtgørelse af energiafgifter, som virksomheden modtager i forbindelse med køb af energi til processer.

Er afgiften en hindring for udnyttelse af overskudsvarmen?

Interesseorganisationen Dansk Fjernvarme er, ifølge "Ingeniøren 10. april 2013", af den opfattelse, at afgiften på de 38 procent står i vejen for at udnytte overskudsvarme på omkring 7,3 PJ, eller hvad der svarer til omkring det årlige fjernvarmeforbrug i Aarhus. Dansk Fjernvarme mener, at afgiften bør nedsættes til 32,6 procent, som den var indtil februar i år.

Ved en sænkning af afgiften mener Dansk Fjernvarme, at der kan skaffes omkring 500-600

arbejdspladser i en kortere periode til etablering af anlæg til udnyttelse af overskudsvarmen.

Skatteministeriets opfattelse

Efter Skatteministeriets opfattelse fjerner afgiften på overskudsvarme ikke incitamentet til at udnytte overskudsvarme som rumvarme i virksomhederne. Det skyldes, ifølge Skatteministeriet, at overskudsvarmeafgiften er lavere end den almindelige energiafgift på den varme, som overskudsvarmen erstatter.

Skatteministeriet har beregnet, at der er en ikke uvæsentlig besparelse ved at anvende overskudsvarme i stedet for at indkøbe fx gas til rumopvarmning. Besparelsen opstår ved, at afgiften på gassen til rumopvarmning er betydeligt højere end afgiften på overskudsvarme. Baseret på 2010 afgifter, har Skatteministeriet beregnet afgiftsbesparelsen til omkring 25 procent.

Dansk Fjernvarme mener, at udnyttelse af over-

Fjernvarmenettet kan anvendes til udnyttelse af store mængder overskudsvarme fra produktionsvirksomheder. Foto: DONG Energy A/S

skudsvarme i virksomheder kræver anlægsinvesteringer, som kun vil være økonomisk attraktive for virksomhederne, hvis tilbagebetalingstiden er kort. Det er den, efter Dansk Fjernvarmes opfattelse ikke i dag.

Lempelse af afgiften kan øge energiforbruget

Skatteministeriet har på den anden side givet udtryk for, at en lempelse af afgiften på anvendelse af overskudsvarme kan medføre, at virksomhederne ikke vil udvise den samme interesse i at begrænse energiforbruget til produktionen, og minimere mængden af overskudsvarme, idet denne kan anvendes til rumopvarmning på bekostning af rumopvarmning med en højere afgift, fx ved brug af naturgas.

Lavere afgift på elektricitet til varmepumper

Udnyttelse af overskudsvarme er med nedsættelse af afgiften på elektricitet til opvarmningsformål fra den 1. januar i år blevet mere attraktiv. Det betyder, at der med fordel kan etableres varmepumper til genvinding af overskudsvarme.

Regeringen har desuden i vækstplanen afsat 100 millioner kroner om året fra 2015 til "lempler vedrørende overskudsvarme fra industri".

Hvordan pengene præcist skal anvendes, skal en analyse af mulighederne for anvendelse af overskudsvarme afklare.

Genvinding af rumvarme

Om genvinding af rumvarme skriver Skat i sin vejledning: Genindvinding af rumvarme er som hovedregel ikke omfattet af afgiftsreglerne for overskudsvarme, fordi det typisk må antages, at der er betalt afgift af rumvarme ved selve opvarmningen. I de tilfælde hvor der indvindes varme fra rum, som opvarmes ved, at processen direkte afgiver varme, skal der dog betales afgift af den overskudsvarme, som indvindes og forbruges andre steder. Hvis rummet også er opvarmet med fx varme fra et oliefyr, kan denne mængde varme modregnes i afgiften på overskudsvarmen.

Opvarmning af andre rum

Hvis der er gjort en aktiv indsats for at udnytte den varme procesluft i andre rum, fx i form af en rørføring, skal der betales afgift af overskudsvarme fra den luftbaserede overskudsvarme. Da det kan være vanskeligt at opgøre energiindholdet i luft ved måling, kan beregningen ske på grundlag af energiforbruget (dvs. elektriciteten) i de anlæg, som transporterer luften til andre rum. Hvis der fx anvendes en ventilator til at

blæse varm luft ind i et ventilationssystem, som opvarmer virksomhedens øvrige lokaler, kan mængden af overskudsvarme opgøres som 2 gange ventilatorens elforbrug.

Procesvarme og udsugning

Der skal ikke betales afgift af nyttiggjort varm luft, der anvendes til opvarmning af det samme rum, som varmen kommer fra.

Dette gælder uanset, om nyttiggørelse er sket ved almindelig ventilation (udsugning ved anlæg monteret i loft eller væg) fra et rum, hvor der foregår en proces, eller om der er tale om et udsugningsanlæg, der er centreret omkring selve processen, men hvor der også foregår udsugning af anden varme (emhættemodellen).

Det er også uden betydning, om den nyttiggjorte varme føres tilbage til det samme rum ved opvarmning af anden luft i et ventilationssystem, eller om varmen føres tilbage til rummet i væskeform, fx som radiatorvarme. Hvis der er tale om varm luft udelukkende fra procesformål, fx varm luft ved udsugning fra selve produktionsprocessen, hvor der ikke samtidig sker udsugning af anden luft, skal der betales afgift af overskudsvarmen, hvis den i forbindelse med nyttiggørelsen gøres væskebaseret.

Det kan betale sig at genanvende!

Ny rapport fra Miljøstyrelsen viser en miljø- og samfundsøkonomisk analyse af øget genanvendelse af dagrenovation fra husholdninger.

Af Dorte Nejrup,
Københavns Kommune

Rapporten har haft som opgave at undersøge de miljø- og samfundsøkonomiske forhold ved at øge genanvendelsen af papir, pap, plast, metal og organisk affald fra husholdningernes dagrenovation. Konklusionen på rapporten er i den korte version, at det kan betale sig at genanvende. Det gælder hele vejen rundt – for klimaet, samfundet og den enkelte husstand.

Der arbejdes i rapporten med 13 scenarier, der kan opdeles i fem hovedgrupper:

- En typisk situation som den forekommer i kommunerne i dag bruges som basisscenarie
- Kildesortering af få fraktioner hos husholdningerne
- Kildesortering af mange fraktioner hos husholdningerne

- Kildesortering af mange fraktioner hos husholdningerne, hvor der efterfølgende foregår central sortering af genbrugsmaterialer fra restfraktionen
- Kildesortering af mange fraktioner hos husholdningerne, hvor der efterfølgende foregår central sortering af både genbrugsmaterialer og sortering af den tørre restfraktion.

Konklusionen på disse scenarier er, at den faktiske genanvendelse kan øges væsentligt fra de nuværende 17 % genanvendelse til 55 % genanvendelse i det mest udfoldede scenarie. I det scenarie, hvor der er størst genanvendelse foretages der kildesorteret indsamling fra husholdningerne af papir og organisk affald, kildeopdelt indsamling af pap, plast og metal som efterfølgende sorteres centralt, og en afsluttende central sortering af den indsamlede tørre fraktion fra husholdningerne (restaffaldet).

Rapporten lægger også vægt på, at der er områder, hvor stordriftsfordele må forventes at have betydelig indflydelse på økonomien i behandlingsanlæggene. Rapporten lægger op til en overvejelse i kommunerne i forhold til at lave kildeopdelt indsamling med efterfølgende central sortering på anlæg, hvor der også kan sorteres på den tørre del af restaffaldet.

Rapportens resultater vil indgå som et væsentligt element i en politisk beslutning om den fremtidige håndtering af de genanvendelige fraktioner i dagrenovationen, og dermed hvilke krav der vil blive stillet til kommunerne i forhold til den fremtidige indsamling.

Kilde: "Miljø- og samfundsøkonomisk vurdering af muligheder for øget genanvendelse af papir, pap, plast, metal og organisk affald fra dagrenovation." Miljøprojekt nr. 1458, 2013, Miljøstyrelsen.

Grønne offentlige indkøb

Nyt e-læringsværktøj "Guide til grønne offentlige indkøb" har set dagens lys. Værktøjet skal give offentlige indkøbere og andre interesserede en grundlæggende forståelse for grønne indkøb.

Værktøjet er udviklet i et samarbejde i Østersøregionen med det mål at sætte en ny fælles uddannelsesindsats i gang for offentlige indkøbere fra Danmark, Norge, Sverige, Finland, Tyskland, Estland og Litauen. Det er målet, at indkøbene i hele regionen skal være mere grønne.

Værktøjet dækker fire udvalgte områder – IT, transport, fødevarer og byggeri. Her kan man nu lære, hvordan man kan inddrage miljø- og energikrav, når der købes ind. Her er konkrete bud på, hvilke overvejelser, der er relevante for at sikre grønne indkøb.

Guiden kan gennemføres på mellem 15 og 60 minutter, alt efter hvor dybt man går ned i materialet.

Du kan finde værktøjet på:
<http://www.balticppp.eu/the-green-procurement-guide/DA/index.html>

Nyt lys over Albertslund

DOLL er Albertslunds – og hele Danmarks – nye platform for udviklingen af morgendagens LED-belysning. DOLL skal skabe energibesparelser, mere intelligent indendørs og udendørs belysning og nye danske arbejdspladser.

Af Loa Brix,
kommunikationschef Gate21

Albertslund forvandles i disse år til et laboratorium for udviklingen af nye energieffektive teknologier. En af disse er LED-belysning, som er omdrejningspunktet for DOLL, der netop er blevet lanceret i samarbejde mellem Albertslund Kommune, DTU Fotonik og Gate 21.

Hersted Industripark skal danne rammen for DOLL's Living Lab, som er en test- og demonstrationsfacilitet for LED-teknologi. Derudover består DOLL af to andre lys-laboratorier, som ligger på DTU Fotonik i Roskilde. DOLL er støttet af Green Lab under Energistyrelsen med 15 mio. kr., der efter etableringen kanaliseres videre til brugerne i form af rabatter på brugen af DOLL's laboratorier.

"Kommunerne står foran en nødvendig renovering af udendørsbelysning, trafikregulering og andre elektroniske systemer, der vil kræve milliardstore investeringer over de næste år. Derfor er der behov for DOLL. Vi kan teste konkrete løsninger i fuld skala. Det gør det nemmere at træffe de rette valg og stille de rigtige krav til

leverandøren," siger leder af DOLL, Flemming Madsen, der også ser frem til et tæt samarbejde med erhvervslivet i Albertslund:

"DOLL's testfaciliteter kan bruges til at teste såvel indendørs- som udendørsbelysning. Det vil sige, at vi også kan bidrage til at udvikle innovativ og energibesparende butiks- eller produktionslys. Derfor håber vi, at Albertslunds lokale erhvervsliv vil byde ind med deres udfordringer, så vi i fællesskab kan gøre Albertslund til et aktivt lyslaboratorium." fortsætter Flemming Madsen.

LED-belysning giver danske arbejdspladser

Et af målene med DOLL er at stimulere oprettelsen af nye virksomheder og fremme innovation,

som kan lede til nye arbejdspladser. Dette mål deler DOLL med Albertslund Kommune, som lige har sendt sin nye erhvervsstrategi i høring, hvor netop fotonik og udviklingen af Hersted Industripark står centralt.

Hos Philips udvikler Customization and Site Manager Tim Jensen LED-baserede byrumsarmaturer i samarbejde med kommunerne.

"Når de kommunale indkøbere oplever et moderne LED-armatur, er de aldrig i tvivl om, at de skal have skiftet deres gamle armaturer ud. Jeg er ikke i tvivl om, at DOLL vil være med til at accelerere kommunernes overgang til LED-belysning. Og hver gang en kommune bestiller 2.000 nye armaturer hos os pr. måned, skaber det 10-15 nye danske arbejdspladser."

FAKTA OM LED

- LED står for Light Emitting Diode
- Teknologien har eksisteret siden 1962
- Tilbagebetalingstiden på LED-armaturer er i dag typisk 2-3 år
- Et LED-armatur brænder i gennemsnit i 10 år uden udskiftning
- Ved overgang fra traditionelle lyskilder til LED reduceres energiforbruget med typisk med 50 %.
- DOLL vurderer, at der vil blive udskiftet gadebelysning i Danmark for 2-3 mia. over de næste 3-5 år.

FAKTA OM DOLL

DOLL, består af 3 laboratorier:

- Quality Lab på DTU Fotonik, hvor producenter og købere kan få foretaget uafhængige kvalitetsmålinger.
- Virtual Lab på DTU Fotonik, hvor belysningsløsninger visualiseres i 3D-format.
- Living Lab i Hersted Industripark, hvor belysning, styringssystemer og Smart City-teknologier testes i skala 1:1.

MILJØ TILSYN

I Albertslund Kommune har vi ført tilsyn med miljø- og affaldsforhold på alle typer af virksomheder i 2012 for at kontrollere, at miljøreglerne overholdes. Det vil vi fortsætte med at gøre i 2013.

Af Lars Bertholdt,
miljømedarbejder

I Albertslund Kommune er der ca. 600 virksomheder, som skal have et miljøtilsyn. Ved miljøtilsynet kontrollerer vi, at miljøforholdene på virksomheden er i orden, kombineret med dialog og indsatser om forebyggende miljøarbejde fx mulighed for energigennemgang og grønne diplom-ordninger.

Hvor ofte vi kommer på netop jeres virksomhed afhænger af jeres lovlighed og jeres miljøbelastning. Det varierer fra hvert år til hvert 4-5. år.

Tilsynsindsatsen i 2012

Vi har udført i alt 267 tilsyn fordelt på 190 virksomheder og 3 landbrug. Heraf er de 135 udført som samlet tilsyn, hvor alle virksomhedens miljøforhold er blevet gennemgået og kontrolleret. Derudover har vi udført 112 tilsyn med forskellige miljøforhold fx affald, farligt affald, støj, spildevand, luft, lugt og jordforurening, typisk i forbindelse med opfølgende tilsyn på håndhævelser fra samlet tilsyn. De sidste 20 tilsyn er udført hos borgere og omhandler støj, røg fra brændeovne og jordforurening.

De 135 samlet tilsyn er fordelt på 8 listevirksomheder, 25 bilag 1-virksomheder, 23 autoværksteder, 2 landbrug, 4 svømmebade og 72 § 42-virksomheder.

Aftale om tilsyn er opfyldt

Der er en aftale mellem Miljøstyrelsen og Kommunernes Landsforening om minimumsfrekvenser for tilsyn med listevirksomheder, bilag 1-virksomheder, autoværksteder og landbrug. Aftalen betyder, at alle listevirksomheder skal besøges inden for en 3-årig periode, bilag 1-virksomheder og autoværksteder inden for en 4-årig periode og landbrug inden for en 6-årig periode. Albertslund Kommune har opfyldt denne aftale.

Derudover har vi udført tilsyn med § 42-virksomheder, hvor Miljøstyrelsen stiller krav om, at der foretages et opsøgende tilsyn.

Håndhævelser

Der har været 139 overtrædelser af miljøforhold i 2012 fordelt på alle typer af virksomheder. Nogle virksomheder har haft mere end én overtrædelse. Det er en stigning i antallet af håndhævelser på ca. 50 % i forhold til de seneste år, hvor antallet har ligget på 85-90 om

året. Stigningen skyldes, at der i 2012 er blevet udført miljøtilsyn på boligområdernes miljøstationer og materielgårde, hvor vi ikke plejer at udføre tilsyn. Håndhævelserne her har primært drejet sig om afledning af spildevand fra vask af materiel til regnvandskloakken, sortering af affald samt håndtering af farligt affald.

Pejlemærker

Vi bruger håndhævelserne som pejlemærker for, hvor vi skal sætte ekstra ind for at hjælpe jer med at overholde miljølovgivningen.

I 2012 fordelte håndhævelserne sig på 43 forhold om affald, 27 om farligt affald, 27 om spildevand, 15 om opbevaring og håndtering af kemikalier, 10 om jordforurening, 8 om luft, 1 om støj og 8 om andet.

72 af håndhævelserne er givet som henstillinger, 66 som indskærpelser og 1 som påbud. Det lave antal påbud skyldes, at den positive dialog vi har med virksomhederne ofte er tilstrækkelig til at rette op på miljøforholdene. Virksomheden modtager dog altid et tilsynsbrev med beskrivelse af håndhævelsen og en tidsfrist for, hvornår forholdet skal være bragt i orden, efterfulgt af et opfølgende tilsyn som kontrol.

§ 42-virksomhederne har i år stået for 65 % af håndhævelserne. Det høje antal skyldes delvist, at boligområdernes miljøstationer ikke tidligere er blevet reguleret. Tallet viser vigtigheden af stadigvæk at føre regelmæssigt tilsyn med § 42-virksomhederne.

Kampagne på baggrund af håndhævelser

De mange afledninger af spildevand til regnvandskloakken gør, at vi hen over sommeren 2013 iværksætter en kampagne for at beskytte vores regnvandskloakker mod kemikalier og dermed vores badevand i Køge Bugt. Kampagnen starter i boligområderne og følges i 2014 op på virksomhederne. Læs mere på side 3.

Tilsynsplan for 2013

Vi planlægger at udføre 133 samlede tilsyn på alle typer af virksomheder og landbrug inkl. vandværker og svømmebade i 2013. Nogle tilsyn bliver varslet på forhånd, men vi kommer også på uanmeldt tilsyn.

Virksomhederne kan sikre et godt miljø ved løbende at have fokus på deres forskellige miljøforhold, fx orientere medarbejderne om korrekt sortering af virksomhedens affald, om

korrekt håndtering af det farlige affald samt om *ikke* at hælde vaskevand fra gulvask eller kemi i de udendørs riste, fordi disse er tilsluttet regnvandskloakken.

Vi vil fortsætte den positive dialog med den enkelte virksomhed, fordi dette kan sikre, at

eventuelle uhensigtsmæssige miljøforhold og episoder kan opdages i tide, og at vi i fællesskab kan passe på miljøet og bevare det for kommende generationer.

Læs mere i kommunens Miljøtilsynsplan 2013 på www.albertslund.dk/miljotilsyn

VIRKSOMHEDSTYPER

Miljøstyrelsen har inddelt virksomhederne i følgende grupper:

IE-virksomheder og Listevirksomheder:

Større produktionsvirksomheder, der kræver en miljøgodkendelse, som indeholder vilkår om miljøforhold fx varmeproduktion, større metalforarbejdende virksomheder, asfaltfabrikker og affaldsbehandlere.

Albertslund Kommune har 2 IE-virksomheder og 11 listevirksomheder.

Bilag 1-virksomheder:

Mindre produktionsvirksomheder, optaget på et bilag til brugerbetalingsbekendtgørelsen fx maskinværksteder, trykkerier, snedkerier, entreprenører og vognmandsforretninger.

Albertslund Kommune har i alt 51 bilag 1-virksomheder.

Branchevirksomheder:

Udvalgte brancher fx autobranschen har bekendtgørelse om miljøkrav til autoværksteder, autolakerier og undervognsbehandlere samt tankstationer med vaskehal.

Albertslund Kommune har 52 autobranchevirksomheder.

§ 42-virksomheder:

Øvrige virksomheder, som reguleres efter § 42 i miljøbeskyttelsesloven, fx handels- og kontorvirksomheder, lagervirksomheder, ubemandede tankstationer, butikker, mindre transportvirksomheder, boligområdernes miljøstationer og materielgårde samt vandværker og svømmebade.

Albertslund Kommune har ca. 460 virksomheder, heraf 30 genbrugs- og miljøstationer, 5 vandværker og 4 svømmebade.

Landbrug:

Omfatter i Albertslund Kommune kun landbrug med mindre dyrehold, som vi har i alt 6 af.

Ny tilsynsbekendtgørelse på vej

Miljøstyrelsen forventer inden sommer at udsende ny bekendtgørelse om tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven for virksomheder omfattet af brugerbetaling for miljøtilsyn.

Af Lars Bertholdt, miljømedarbejder

Som udkastet til bekendtgørelsen ser ud i dag, vil det kun medføre små ændringer i tilsynsarbejdet i Albertslund Kommune.

Miljørisikovurdering

Alle virksomheder, der er omfattet af brugerbetaling for tilsyn, skal miljørisikovurderes ud fra et scoringssystem, hvor forhold som overholdelse af miljølovgivningen, indførelse af miljøledelse, opbevaring og håndtering af farligt affald, udledning af stoffer til luft, jord og vand, samt

virksomhedens beliggenhed i forhold til sårbare områder for grundvand og boliger indgår.

Resultatet af miljørisikovurderingen bliver afgørende for tilsynsfrekvensen for planlagte tilsyn på den enkelte virksomhed.

Offentliggørelse af tilsynsrapporter

Som noget nyt skal det tilsynsbrev, vi sender til jer efter tilsynet, i høring hos jer, og hvorefter oplysningerne offentliggøres på hjemmesiden. Eventuelle påbud, forbud og indskærpelser skal offentliggøres i deres helhed.

Tilsynsplan i høring

Den tilsynsplan som Albertslund Kommune udarbejder hvert år skal nu i høring, så alle har mulighed for at kommentere på den. Derudover skal der laves en liste med navn og adresser på de virksomheder, der skal føres tilsyn med.

Tilsynsplanen for 2013 er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.albertslund.dk/miljotilsyn, og vi vil opfordre alle virksomheder til at læse den nye miljøtilsynsplan og komme med bemærkninger til miljo@albertslund.dk inden den 21. juni 2013.

Skal I bygge om?

Husk, du skal have styr på både anmeldelser og tilladelser, inden du går igang.

Af Anne Adamsen, civilingeniør, ph.d.

Der er masser at holde styr på, når man skal bygge om på virksomheden. Miljømæssigt er der forskellige krav, som skal være opfyldt, inden ombygningen kan påbegyndes.

Byggeri og byggetilladelse

Der skal altid søges om byggetilladelse, hvis der skal opføres noget nyt på jeres virksomhed. Afledning af vand fra byggeri skal også have en tilladelse. Læs artiklen på side 4. Hvis der kun er der tale om enkeltstående ombygninger og andre forandringer i virksomheden på højst 150 m², og hvis der ikke ændres på de bærende konstruktioner eller flugtveje, skal det ikke anmeldes til kommunen.

Nedrivning samt støj og støvende arbejder

Nedrivning skal anmeldes til kommunen, senest 14 dage før nedrivningen påbegyndes. Nedrivning må først ske efter tilladelse fra kommunen. Nedrivninger og ombygninger giver ofte anledning til støj og støvende bygge- og anlægsarbejder. For at reducere generne for de nære omgivelser, skal man have tilladelse til midler-

tidige aktiviteter, der foregår i en afgrænset tidsperiode. Midlertidige aktiviteter er fx større nedrivningsarbejder, facaderensning, knusning af bygge- og anlægsmaterialer og mobile asfalt-anlæg. De skal anmeldes til kommunen, senest 14 dage inden arbejdet påbegyndes. Tilladelsen indeholder vilkår, som I skal overholde. Et typisk krav er, at arbejdet kun må foregå på hverdage kl. 7-17, og de nærmeste naboer skal have en skriftlig orientering.

Anmeldelse af byggeaffald

Nedrivninger og ombygninger giver anledning til byggeaffald, som kan indeholde forskellige miljøfarlige stoffer. Der er specielt fokus på PCB, bly og asbest.

Fra årsskiftet er der kommet nye regler om anmeldelse af byggeaffald. Hvis arbejdet vedrører mere end 10 m² af en bygning, eller hvor der opstår mere end 1 ton affald, skal affaldet anmeldes til kommunen, senest 14 dage før byggearbejdet påbegyndes. Hvis bygningen er opført eller renoveret mellem 1950 og 1977, skal der desuden foretages en screening for PCB.

Læs mere på kommunens hjemmeside www.albertslund.dk

ALBERTSLUND MILJØAVIS udgives af Albertslund Kommune, Miljø- og Teknikforvaltningen.
www.albertslund.dk

Ansvarshavende redaktør: Anne Adamsen, civilingeniør, ph.d., anne.adamsen@albertslund.dk
Avisen tilrettelægges i samarbejde med Ballerup, Brøndby, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Roskilde og Solrød Kommuner.

Oplag: 600 stk.

Design og grafisk produktion: Kailow Graphic A/S. Kailow er certificeret under følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, DS 49001 CSR-certificering (den danske udgave af ISO 26001 for social ansvarlighed) og OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificering. Kailow er tilsluttet Global Compact.

